

ĐÁP ÁN ĐỀ THI HỌC KÌ I – MÔN VĂN- LỚP 10
NĂM HỌC 2019 - 2020

	Đáp án	Điểm
Phần I	ĐỌC HIỂU	2,0 đ
Câu 1	Phương thức biểu đạt chính: Phương thức tự sự	0,5
Câu 2	- Đối lập tương phản: tài sản của cha con cậu bé tưởng là nhiều nhưng lại là ít và tài sản của những người dân nghèo tưởng là thiếu thốn nhưng lại là nhiều trong cái nhìn của cậu bé. - Tác dụng: làm nổi bật sự khác biệt giữa cuộc sống của gia đình cậu bé với những người nghèo khổ, từ đó cho thấy một thái độ sống, một cách nhìn khác về sự giàu - nghèo trong xã hội.	0,25 0,25
Câu 3	Người cha lại « <i>nín lặng không nói được gì</i> » sau khi nhận được câu trả lời của cậu con trai, vì mục đích ban đầu của ông là muốn cho con trai thấy <i>nơi đó người ta sống nghèo khổ ra sao</i> nhưng hóa ra, con trai ông lại giúp ông nhận ra không phải người ta nghèo khổ mà cha con ông mới là người <i>nghèo khổ</i> hơn.	0,5
Câu 4	- Học sinh rút ra được một trong những thông điệp sau: + Cần nhìn nhận cuộc sống bằng thái độ tích cực, lạc quan, yêu đời và cả sự hài hước, dí dỏm. + Sự giàu nghèo trong cuộc sống chỉ mang tính chất tương đối. Điều đáng quý đối với cuộc sống con người không phải là sự giàu có về vật chất mà là sự giàu có về tinh thần. + Sự nghèo khổ về vật chất không đáng sợ bằng sự nghèo nàn về tâm hồn... + Trân trọng những giá trị cuộc sống mà mình có. - Lí giải thuyết phục	0,25 0,25
Phần II	LÀM VĂN	8,0 đ
	1. Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm.	0,5
	2. Vẽ đẹp tâm hồn Nguyễn Trãi a. Tâm hồn yêu thiên nhiên, yêu đời, yêu cuộc sống (6 câu đầu) 5đ + Tâm thế an nhiên tự tại ngấm cảnh trong câu thơ đầu tiên. + Thiên nhiên qua cảm xúc của thi sĩ trở nên sinh động, tràn đầy sức sống với màu sắc, âm thanh, ánh sáng... được thể hiện bằng các động từ mạnh,	0,5 3,0

	nghệ thuật liệt kê, ... + Nhà thơ đón nhận vẻ đẹp của cảnh vật ngày hè bằng mọi giác quan và điểm nhìn có sự dịch chuyển linh hoạt.	0,5
	+ Nhà thơ đã khắc họa bức tranh cuộc sống thanh bình, yên vui, no ấm bằng các từ láy tượng thanh và nghệ thuật đảo ngữ...: nơi chợ cá dân đã thì “<i>lao xao</i>”, chốn lầu gác thì “<i>dắng dỏi</i>” tiếng ve như một bản đàn.	1,0
	b. Tấm lòng ưu ái với dân với nước (2 câu cuối) 2,0 đ - Sử dụng điển tích → thể hiện khát vọng cháy bỏng đem lại cuộc sống giàu đủ cho nhân dân khắp mọi nơi.	1,0
	- Câu thơ 6 chữ cô đọng kết tinh khát vọng cháy bỏng cũng là lí tưởng suốt đời của tác giả: ưu dân ái quốc. → Thân nhân mà tâm không nhân	1,0
	3. Khái quát lại vấn đề - Khẳng định vẻ đẹp tâm hồn của Nguyễn Trãi. - Đặc sắc về nghệ thuật thơ Nôm.	0,5